

POVINNOSTI PŘÍJEMCE DOTACE VE VZTAHU K FINANČNÍ UDRŽITELNOSTI **VODOHOSPODÁŘSKÝCH PROJEKTŮ OPŽP 2021–2027**

V rámci ex-post monitoringu udržitelnosti vodohospodářských (VH) projektů, podpořených z OPŽP 2021–2027, je prováděna kontrola plnění podmínek poskytnutí dotace, zakotvených v Rozhodnutí o poskytnutí dotace (dále jako „RoPD“), v oblasti provozování vodohospodářské infrastruktury (dále jako „VHI“).

Předmětem plnění podmínek ex-post monitoringu VH projektů OPŽP 2021–2027 v oblasti provozování je povinnost příjemce dotace zabezpečit tzv. finanční udržitelnost projektu.

Pro projekty OPŽP 2021–2027 dle RoPD platí:

„Příjemce zajistí, že bude po dobu nejméně 10 let od prvního dne následujícího kalendářního roku po získání posledního kolaudačního souhlasu k projektu zabezpečena finanční udržitelnost projektu. Musí být zejména zajištěna tvorba prostředků na obnovu vodovodů a/nebo kanalizací konzistentně s návrhem Plánu prostředků obnovy vodovodů a/nebo kanalizací schváleným Státním fondem životního prostředí (dále jen „Fond“), který je výstupem Nástroje Udržitelnost (dále jen „Nástroj“). Tato výše prostředků na obnovu je zakotvena ve finančním modelu, který tvoří povinnou součást provozní smlouvy.“

Příjemce dotace má povinnost, nejpozději jako přílohu závěrečného vyhodnocení akce (dále jako „ZVA“) předložit na Fond/Odbor provozování VHI, správně vyplněný Nástroj (obrázek č.1). Vyplněný Nástroj k předmětnému projektu (příp. projektům) je ze strany fondu zkontrolován a následně schválen (V této souvislosti upozorňujeme, že je žádoucí před předložením Nástroje společně s podklady k ZVA návrh předem konzultovat s příslušným projektovým manažerem oddělení provozování VHI, aby došlo k eliminaci případných chyb.

Příjemce dotace je po dobu finanční udržitelnosti VH projektu (10 let počínaje rokem následujícím po vydání posledního kolaudačního souhlasu k projektu) povinen plnit závazné výstupy z Nástroje vztahujícího se ke konkrétnímu projektu, příp. z konsolidované verze Nástroje (v případech navazujících projektů nebo projektů realizovaných v téže oblasti).

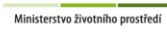
Obrázek č.1 – Nástroj „Udržitelnost“ 2021+, list „Info“

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Nástroj Udržitelnost pro výpočet finanční udržitelnosti vodohospodářských projektů

Základní identifikační údaje žadatele a Projektu

Název žadatele /vlastníka	Obec		
IČO uvedeného žadatele/vlastníka	123456789		
Název Projektu	Projekt vodovodu a kanalizace		
Číslo Projektu	123456789		
Konsolidace projektů/žadatelů	NE		
Rok vydání posledního kolaudačního souhlasu na Projekt	2021	Rok zahájení referenčního období udržitelnosti Projektu: 2022	
Typ provozního modelu dle budoucího stavu	Obec provozuje sama		
Specifický cíl Projektu	Pitná a odpadní voda		
Statutární zástupce žadatele č. 1	Jméno: Jan Starosta	E-mail: starosta@obec.cz	
Statutární zástupce žadatele č. 2 (za Svazek obcí)	Jméno: Pavel Svazek	E-mail: svazek@svazek.cz	
Zpracovatel Nástroje Udržitelnost	Jméno: Jiri Udrzitelnost	Tel.: 601 123 456	E-mail: zpracovatel@udrizitelnost.cz
Datum zpracování	09.08.2022		

„Žadatel předložením žádosti na SFŽP ČR potvrzuje, že Nástroj Udržitelnost vyplnil v souladu s příslušným manuálem. V případě pochybnosti je žadatel povinen obrátit se v dostatečném předstihu na odpovědné pracovníky SFŽP ČR“.

Prohlašuji, že všechny vyplněné údaje odpovídají známé skutečnosti.

Podpis statutárního žadatele č. 1

Číslo konsolidovaných Projektů*

1.	8.	15.
2.	9.	16.
3.	10.	17.
4.	11.	18.
5.	12.	19.
6.	13.	20.
7.	14.	21.

Podpis statutárního zástupce žadatele č. 2 (za Svazek obcí)

Poznámky:

Buňky, které jsou naznačeny tmavě žlutě, slouží pro vstupní data vyžadovaná žadatelem/vlastníkem a jsou povinná pro fungování nástroje. Buňky nejsou zamčené.

Buňky, které jsou naznačeny světle oranžovou barvou, jsou v modelu určeny k vyplnění anebo jsou vyplněny automaticky na základě "nezbytných" vstupních dat. Tyto buňky nejsou zamčené, a proto lze hodnoty vepsat/přepsat nebo upravit vzorce. Všechna data vložená žadatelem/vlastníkem nebo zpracovatelem do těchto buňek, musí být doložitelná.

Uzamčené buňky, které nelze měnit: Uzamčené buňky, které nelze měnit:

*Vypňuje se pouze v případě, kdy dochází ke konsolidaci více projektů žadatele/vlastníka, resp. více žadatelů/vlastníků do jednoho Nástroje Udržitelnost.

Autor nástroje: Státní fond životního prostředí České republiky
Verze Nástroj Udržitelnost: v2.0

Závazné výstupy z Fondem schváleného Nástroje určují, v jaké výši je příjemce dotace povinen zajistit tvorbu finančních prostředků jako zdrojů na obnovu VHI po dobu 10 let udržitelnosti projektu. **Závazné výstupy jsou uvedeny v Nástroji na listu „Návrh PPO“**, tabulka Návrh "Plánu prostředků obnovy vodovodů a kanalizací" (PPO) dle výsledků Nástroje.

V tabulce jsou položky A (Pitná voda – vodovody a úpravy vody celkem) a B (Odpadní voda – kanalizace a čistírny odpadních vod celkem). Sloupce 4 až 13 obsahují částky pro příslušnou složku pitné a/nebo odpadní vody za jednotlivé roky samostatně, zatímco sloupec 14 uvádí souhrnnou částku za celé období monitoringu udržitelnosti projektu, tj. za 10 let (viz obrázek č. 2). Uvedené hodnoty jsou vyjádřeny v tis. Kč ve stálých cenách roku zahájení udržitelnosti projektu.

Obrázek č.2 – Nástroj „Udržitelnost“ 2021+, list „Návrh PPO“

Návrh "Plánu prostředků obnovy vodovodů a kanalizací" (PPO)

Stálé ceny v c.ú. roku	2025
Žadatel/vlastník:	0
Datum zpracování PPO:	21.03.2024

Ozn.	Složka VHI	Měrná jednotka	Finanční prostředky zajišťované z ceny pro vodné a ceny pro stočné na obnovu vodovodů a kanalizací dle PPO											Kontrola výše požadovaných zdrojů na obnovu VHI dle PPO s výsledky NU
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
A	Pitná voda - Vodovody a ÚV celkem	tis. Kč	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B	Odpadní voda - Kanalizace a ČOV celkem	tis. Kč	520,000	546,000	573,300	601,965	632,063	669,987	710,186	752,797	797,965	845,843	6 650,106	
C	CELKEM	tis. Kč	520,000	546,000	573,300	601,965	632,063	669,987	710,186	752,797	797,965	845,843	6 650,106	

Uvedená závazná tvorba finančních prostředků na obnovu VHI musí být zahrnuta do kalkulace ceny pro vodné a/nebo stočné v jednotlivých letech finanční udržitelnosti projektu s dodržením zásady „znečišťovatel platí“. V OPŽP je stanovena zásada generovat prostředky na obnovu VHI do minimální závazné výše prostředků na obnovu dle Nástroje výhradně z ceny pro vodné a/nebo stočné bez možnosti jejího dotování z jiných zdrojů (např. z rozpočtu obce).

Výpočet finančních prostředků jako zdrojů na obnovu VHI vychází ze součtu položek uvedených v tzv. Porovnání¹ a závisí na typu provozního modelu dle podmínek OPŽP². Zároveň platí, že pokud je uvedeno v Porovnání v položce č. 14 – **Kalkulační zisk záporné číslo** (mimo oddílný model provozování, kde se ziskem není počítáno), **snižuje se o tento záporný rozdíl výše generovaných prostředků na obnovu VHI.**

¹ Příloha č. 20 vyhl. MZe č. 428/2001 Sb. „Porovnání všech položek výpočtu (kalkulace) cen pro vodné a stočné za kalendářní rok xxxx a dosažené skutečnosti v témže roce“ (Porovnání)

² viz. příloha č.7 PrŽaP 2021—2027 - Metodika pro žadatele rozvádějící podmínky provozování vodohospodářské infrastruktury dle OPŽP– Podmínky přijatelnosti vodohospodářských projektů pro Operační program Životní prostředí.

Tabulka č. 1 - Tabulka výpočtu finančních zdrojů na obnovu z kalkulačních položek pro výpočet ceny pro vodné a ceny pro stočné dle typu provozního modelu

Typ provozního modelu	4.1 - odpisy infrastrukturního majetku	4.2 - obnovující opravy infrastrukturního majetku	4.4. – pachtovné/nájemné infrastrukturního majetku			14. Kalkulační zisk (záporný)	16. – z ř. 14 prostředky na obnovu infrastrukturního majetku
			4.4.1 - odpisy propachtovaného /pronajatého infrastrukturního majetku	4.4.2 - opravy infrastrukturního majetku obnovující	4.4.6 - z ř. 4.4.5 prostředky na obnovu propachtovaného /pronajatého infrastrukturního majetku		
Obec provozuje sama	ano	ano	ne	ne	ne	ano	ano
Smišený model	ano	ano	ne	ne	ne	ano	ano
Oddílný model	ne	(ano) ³	ano	ano	ano	ne	ne
Vlastnický model	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano

³ „ANO“ pouze v případě, kdy jsou opravy skutečně obnovou majetku vlastníka, jsou v PFO a jsou financovány (nebo uznány) jako čerpání jeho zdrojů.

Postup vyplnění a doložení podkladů k monitoringu udržitelnosti VH projektů

Termín zahájení monitoringu udržitelnosti VH projektů financovaných z OPŽP je vázán na termín poslední kolaudace podpořeného projektu. Prvním monitorovaným rokem je první celý rok provozu následující po kolaudaci projektu.

Příklad: Pokud byl projekt kompletně zkolaudován k datu 23. 1. 2025, prvním celým rokem provozu je rok 2026. Povinnost předložit podklady k monitoringu udržitelnosti projektu vzniká nejpozději k 31. 5. 2027, a to za ukončený rok provozu 2026.

Komunikace mezi fondem a žadatelem probíhá prostřednictvím informačního systému IS KP2021+ (dále jen „IS“). K 1. 3. příslušného roku bude žadateli do dokumentů projektu v IS nahrán monitorovací nástroj (dále jen „MUP“) a provozní monitorovací zpráva (dále jen „PMZ“). Zároveň bude žadateli zaslána depeše s výzvou k doložení podkladů k monitoringu udržitelnosti projektu, a to nejpozději do 31. 5. daného roku.

Žadatel vyplní (viz níže) **MUP** a **PMZ**, které **elektronicky podepíše**, a spolu s Přílohou č. 20 vyhlášky MZe č. 428/2001 Sb. („**Porovnání** všech položek výpočtu (kalkulace) cen pro vodné a stočné za kalendářní rok a dosažené skutečnosti v témže roce“, dále jen „**Porovnání**“) zašle kompletní podklady **depeší v IS** s vazbou na projekt a příslušnému projektovému manažerovi z oddělení monitoringu VHI. U projektů s oddílným modelem provozování doloží rovněž finanční nástroj tzv. Zjednodušený finanční model s aktuálními daty.

Vyplnění monitorovacího nástroje MUP

V monitorovacím nástroji žadatel (zpracovatel) vyplní hodnoty z Porovnání na **listu „Skutečnost“**, vždy pro danou složku a příslušný rok. V aktuálním roce a následujících dvou letech jsou relevantní pole zvýrazněna žlutě a zpřístupněna k editaci.

Následně žadatel (zpracovatel) na **záložce „Výstupní formulář“** vyplní jméno a příjmení zpracovatele, jeho kontaktní údaje a datum zpracování MUP. Na tomto listu si může ověřit, zda projekt v daném roce splnil podmínky finanční udržitelnosti, tj. zda došlo k vytvoření prostředků na obnovu vodohospodářské infrastruktury ve stanovené výši.

Tvorbu prostředků v daném roce lze ověřit na řádku „**Kontrola zdrojů na obnovu v roce**“, a to:

- A – pro pitnou vodu
- B – pro odpadní vodu

Pokud se v těchto řádcích zobrazuje nula nebo kladná hodnota se **zeleným podbarvením**, je tvorba v **souladu** s předepsanou výší. Pokud se zobrazuje nula nebo záporná hodnota s **červeným podbarvením**, tvorba prostředků **nedosahuje minima** stanoveného plánem prostředků na obnovu v platném Nástroji.

Tvorbu prostředků lze plnit také **kumulativně** k monitorovanému roku. To znamená, že pokud např. v roce 2026 projekt vytvoří prostředky na obnovu ve vyšší výši,

než stanoví PPO, budou tyto prostředky započteny i do následujících let monitoringu, kde mohou kompenzovat případnou nedostatečnou tvorbu.

Při tvorbě kalkulací na následující rok doporučujeme stanovit relevantní položky (odpisy, obnovující opravy, případně zisk na obnovu; u oddílného a vlastnického modelu dále i nájemné) v takové výši, aby odpovídaly hodnotám PPO pro daný rok, konkrétně řádku „Závazné zdroje dle výsledku NU 21+“, a to v řádku A (pitná voda) a B (odpadní voda) – viz obrázek č. 3.

Obrázek č.3 – Nástroj „Udržitelnost“ 2021+

 EVROPSKÁ UNIE Evropské strukturální a investiční fondy Operační program Životní prostředí		 Ministerstvo životního prostředí	
Zadatel	Obec Horní		
Název projektu	Kanalizace a ČOV		
Registrační číslo	CZ0000123		
První rok monitorovaného období:	2025		
Aktuální monitorované období:	2026		
Zpracovatel, kontakt			
Datum			

Ozn.	Složka VHI	Měrná jednotka	Finanční prostředky zajišťované z ceny pro vodné a ceny pro stočné na obnovu vodovodů a kanalizací						
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Schválený návrh PPO dle OPŽP									
Závazné zdroje dle výsledku NU 21+	A	Pitná voda - Vodovody a ÚV celkem	tis. Kč	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
	B	Odpadní voda - Kanalizace a ČOV celkem	tis. Kč	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000
Skutečné zdroje dle porovnání									
Zdroje dle skutečnosti z Porovnání	A	Pitná voda - Vodovody a ÚV celkem	tis. Kč	300,000	300,000	300,000	300,000	0,000	0,000
	B	Odpadní voda - Kanalizace a ČOV celkem	tis. Kč	300,000	300,000	300,000	300,000	0,000	0,000
Skutečné zdroje dle porovnání mínus schválený návrh PPO dle OPŽP									
Kontrola zdrojů na obnovu v roce	A	Pitná voda - Vodovody a ÚV celkem	tis. Kč	0,000	0,000	0,000	0,000	-300,000	-300,000
	B	Odpadní voda - Kanalizace a ČOV celkem	tis. Kč	0,000	0,000	0,000	0,000	-300,000	-300,000
Výpočet prostředků na obnovu k monitorovanému, případně kalkulovanému roku.									
Kontrola kumulativních zdrojů na obnovu k roku	A	Pitná voda - Vodovody a ÚV celkem	tis. Kč	0,000	0,000	0,000	0,000	-300,000	-600,000
	B	Odpadní voda - Kanalizace a ČOV celkem	tis. Kč	0,000	0,000	0,000	0,000	-300,000	-600,000

Vysvětlivky:
 Porovnání = Porovnání všech položek výpočtu ceny pro vodné a pro stočné na kalendářní rok podle cenových předpisů s dosaženou skutečností v daném kalendářním roce dle Pf. č. 20 vyhl. MZe č. 428/2001 Sb. v platném znění
 Schválený Návrh PPO dle OPŽP = schválené min. zdroje na obnovu dle podmínek OPŽP v rozsahu, zadaném do Návrhu Plánu prostředků obnovy dle OPŽP v rámci RoPD, resp. ZVA.

Prohlašuji, že všechny vyplněné údaje odpovídají známé skutečnosti

.....
Podpis a razítko konečného příjemce

Upozornění na postup při uplatnění/doložení **záporného kalkulačního zisku/ztráty** dle Porovnání:

Pokud je v Porovnání za monitorovaný rok uplatněn (doložen) záporný kalkulační zisk/ztráta (položka č. 14), snižuje tato ztráta výši prostředků na obnovu vytvořených v daném roce (nevztahuje se na oddílný model provozování).

Pokud po jeho odečtení nejsou z ceny pro vodné a/nebo stočné vytvářeny minimální zdroje na obnovu dle OPŽP/Nástroje, bude příjemce dotace vyzván poskytovatelem dotace (MŽP) k přijetí nápravných opatření postupem dle § 14f odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech.